

REPUBLIKA HRVATSKA
PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA
GRAD RIJEKA

**Odjel gradske uprave za zdravstvo i
socijalnu skrb**

KLASA: 500-02/16-02/26

URBROJ: 2170/01-05-00-16-1

Rijeka, 02.09.2016.

GRADONAČELNIKU GRADA RIJEKE
na razmatranje i usvajanje

**PREDMET: Prijedlog zaključka o sufinanciranju nastavka programa
"Zajedno više možemo" u školskoj godini 2016/17**

Pripremila:
Karla Mušković, dr.med.

PROČELNICA
Ankica Perhat, dipl.oec.

Obrazloženje prijedloga zaključka o sufinanciranju nastavka programa "Zajedno više možemo" u školskoj godini 2016/17

Program "Zajedno više možemo"

Program "Zajedno više možemo" je program primarne prevencije zlouporabe opojnih droga i drugih sredstava ovisnosti, vandalizma, vršnjačkog nasilja i drugih oblika rizičnog ponašanja, a namijenjen je učenicima 4., 5. i 6. razreda osnovnih škola i njihovim roditeljima. Program, čija je provedba započela u školskoj godini 2010/2011, sastavljen od 5 komponenti:

- "Mogu ako hoću -1" (MAH 1)
- "Sajam mogućnosti"
- "Prevenција i alternativa -1" (PIA 1)
- "Prevenција i alternativa -2" (PIA 2)
- "Mogu ako hoću – 2" (MAH 2).

Nositelj programa je Policijska uprava primorsko-goranska, a neposredni provoditelji su djelatnici Odsjeka za prevenciju PU primorsko-goranske. Program se provodi u uskoj suradnji s odjelima gradske uprave za odgoj i školstvo i za zdravstvo i socijalnu skrb.

Provedba programa "Zajedno više možemo" u školskoj godini 2015/2016

Tijekom školske godine 2015/2016. provodilo se svih 5 komponenti navedenog programa. Spomenutim komponentama bilo je obuhvaćeno 1012 učenika 4. razreda, 1048 učenika 5. razreda, 974 učenika 6. razreda i 531 roditelja (koliko ih se odazvalo od njih ukupno 974) učenika 6. razreda iz 25 osnovnih škola s područja Grada Rijeke.

Prva komponenta, "Mogu ako hoću 1" (MAH-1), sastoji se od organiziranih dolazaka učenika u policijske postaje, a cilj je približavanje policije učenicima i prihvaćanje policajca kao prijatelja pomagača te prevencija ovisnosti, nasilja i vandalizma. Provodila se tijekom cijele školske godine.

Druga komponenta, "Sajam mogućnosti", održana je 10. svibnja 2016. godine u Dvorani Centra Zamet, gdje su sudionicima MAH-1, različite kulturno-umjetničke, sportske i druge udruge, predstavile svoje sadržaje kako bi sami učenici u dogovoru s roditeljima, mogli odabrati određenu aktivnost kojom bi se bavili u slobodno vrijeme.

Treća komponenta "Prevenција i alternativa 1" (PIA-1) provodila se tijekom cijele školske godine za učenike 5. razreda osnovnih škola. Ova je komponenta usmjerena na važnost ranog uočavanja i rješavanja problema, s naglaskom na prevenciju zlouporabe droga, nasilja među mladima, vandalizma i drugih oblika rizičnog ponašanja. U sklopu PIA -1 komponente policijski službenik provodi interaktivnu radionicu i kviz znanja u školi u trajanju od 1 školskog sata.

Četvrta komponenta, "Prevenција i alternativa 2" (PIA-2) sastojala se od interaktivnog predavanja policijskog službenika za učenike 6. razreda. Tema predavanja bila je "Zlouporaba droga i drugi oblici rizičnog ponašanja" (vandalizam, nasilničko ponašanje te prekomjerno konzumiranje alkohola).

Petu komponentu, "Mogu ako hoću 2" (MAH-2), provodio je policijski službenik na 45-minutnom roditeljskom sastanku učenika 6. razreda. Tema sastanka bio je problem ovisnosti i druga neprihvatljiva ponašanja maloljetnika sa aspekta zakonske regulative i policijskog postupanja.

U drugom polugodištu školske godine 2015/16, Odsjek za psihologiju, Centar za primjenjenu psihologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, proveo je evaluaciju programa "Zajedno više možemo". U nastavku navodimo opći zaključaj iz navedene evaluacije:

"Prema rezultatima evaluacije, može se zaključiti da su svi sudionici općenito zadovoljni provedenim programom. Kod učenika su najzadovoljniji polaznici četvrtih razreda te

češće djevojčice od dječaka. Polazna hipoteza u evaluaciji projekta bila je da vremenski duža uključenost u projekt (tri godine kod šestih razreda) treba rezultirati pozitivnijim stavovima prema policiji i boljom informiranosti o kažnjivosti i primjerenosti ponašanja. Rezultati evaluacije su pokazali da učenici šestih razreda samo u pojedinim tvrdnjama pokazuju bolju informiranost od mlađih učenika dok su njihovi stavovi manje pozitivni. Uzrok tome ne može se jednoznačno odrediti zbog čega je teže donositi sud o efikasnosti programa. Jedno od mogućih objašnjenja manje pozitivnih stavova učenika šestih razreda proizlazi iz normativnih razvojnih promjena koje rezultiraju drugačijim načinom razmišljanja i doživljavanja. S druge strane, priroda odgovora može biti i rezultat specifičnih sadržaja i aktivnosti programa u pojedinim razredima.

Tako više učenika četvrtih razreda procjenjuje da su bili zadovoljni posjetom policijskoj postaji, što se vidi i iz njihovih otvorenih komentara, u odnosu na učenike petih i šestih razreda. Predavanja policijskog djelatnika koja se događaju u poznatom školskom okruženju koliko god bila dobro osmišljena manje su sama po sebi zanimljiva od posjeta policijskoj postaji i neposrednog iskustva. Osim toga, iz odgovora nastavnika se može uočiti da djeca od ranije već imaju neke informacije o sadržajima koji su bili u sklopu ovog programa te da svi sadržaji i nisu novi za djecu. I sami učenici u šestim razredima imaju dojam da se neki sadržaji ponavljaju tako da bi trebalo razmisliti o izmjeni sadržaja i promjenama aktivnosti kako bi bile zanimljivije učenicima ove dobi, a posebno dečkima koji su manje zadovoljni u odnosu na djevojčice. U prilog tomu idu i dodatne analize provedene na uzorku učenika samo šestih razreda koje govore o važnosti kvalitete provedenih aktivnosti. Naime, stav o policiji analiziran s aspekta kognitivne i emocionalne komponente određen je znanjem učenika i njihovim zadovoljstvom razgovorom s policijskim djelatnikom. Važnost razvoja pozitivnih stavova također proizlazi iz rezultata ovog evaluacijskog istraživanja prema kojima su učenici koji imaju pozitivniji stav prema policiji spremniji obratiti se policajcu za pomoć.

Manje zadovoljstvo učenika šestih razreda moguće je posljedica i njihove veće kritičnosti koja se pripisuje razvojnom razdoblju rane adolescencije. U tom razdoblju normativno je preispitivanje autoriteta, uspoređivanje realnog i idealnog, kritički pristup i relativiziranje procjena. Iz otvorenih se komentara učenika može prepoznati usmjerenost naj raskorak između poželjnog ponašanja i doživljenog (kroz vlastito neposredno iskustvo ili iskustvo poznate osobe). Iz tih je razloga veći izazov zainteresirati za relevantne teme učenike tog uzrasta pogotovo dečke kod kojih je veća vjerojatnost razvoja neprimjerenih ponašanja koja prema istraživanjima započinju upravo u ovoj dobi.

U konačnici, u evaluaciji cijelog program treba uzeti u obzir činjenicu da za formiranje stavova nije dovoljno jednokratno iskustvo kontakta s policijskim djelatnikom tijekom školske godine. Cilj stvaranja odnosa povjerenja prema predstavnicima policije je sam po sebi zahtjevan tim više što se stavovi učenika formiraju kroz različita osobna iskustva ne samo s policijskim djelatnicima, već i s roditeljima, a u adolescenciji sve važniji postaju vršnjaci te su manje podložni promjenama kroz formalne, strukturirane i vremenski ograničene aktivnosti. Unatoč tome, može se zaključiti kako su programi ovakvog tipa bitan dio preventivnih aktivnosti koje treba koordinirati s ostalim programima usmjerenim sličnim ciljevima kao što je prevencija ovisnosti i drugih rizičnih ponašanja u cilju postizanja veće učinkovitosti."

Provedba programa "Zajedno više možemo" u školskoj godini 2016/2017

Krajem kolovoza, Policijska uprava Primorsko-goranska Rijeka, dostavila je Odjelu gradske uprave za zdravstvo i socijalnu skrb zamolbu za financiranje nastavka provedbe svih pet komponenti programa "Zajedno više možemo" tijekom školske godine 2016/17.

Provedba komponente MAH-1 planira se u periodu od 4. listopada do 8. prosinca 2016. godine te od 17. siječnja do 27. travnja 2017. godine. U prvoj polovici svibnja 2017. godine provela bi se druga komponenta, Sajam mogućnosti. PIA-1 planira se u vremenu od 17. listopada do 9. prosinca 2016. godine te od 16. siječnja do 28. travnja 2017. godine. Peta komponenta, PIA-2, planira se provoditi od 24. listopada do 9. prosinca 2016. godine te od 23. siječnja do 12. travnja 2017. godine.

Provedba svih pet komponenti programa "Zajedno više možemo", koje će se provoditi tijekom školske godine 2016./2017., iziskuje sredstva u ukupnom iznosu od 75.720,00 kuna. Sredstva su namijenjena za tiskanje bilježnice "Moj podsjetnik", prijevoz učenika, tiskanje letka "Sajam mogućnosti", trošak namirnica - voda, jabuke, nagrada – sportska oprema, majice, troškove vođitelja, zahvalnice, tiskanje knjižice "Moj otisak prsta i dr.

S obzirom na pozitivne reakcije nastavnika, roditelja i djece uključene u program te uglavnom pozitivnim zaključcima provedene evaluacije programa, smatramo važnim da se njegova provedba nastavi.

Slijedom iznesenog, a uvažavajući sve navedene činjenice, predlaže se Gradonačelniku Grada Rijeke da donese slijedeći

z a k l j u č a k

1. Odobravaju se financijska sredstva u ukupnom iznosu od 75.720,00 kn za provedbu programa "*Zajedno više možemo*" Policijske uprave primorsko-goranske u školskoj godini 2016/17.
2. Dio sredstava iz točke 1. ovog zaključka za dio komponente pod nazivom "Mogu ako hoću – 1" te za komponente "Prevenција i alternativa – 1" i "Prevenција i alternativa - 2" u iznosu od 30.000,00 kn isplatit će se na teret pozicija 452 i 473 Financijskog plana Odjela gradske uprave za zdravstvo i socijalnu skrb za 2016. godinu.
3. Daje se suglasnost Odjelu gradske uprave za zdravstvo i socijalnu skrb za preuzimanje obveza na teret proračuna Odjela u 2017. godini za dio komponente "Mogu ako hoću 1", za komponentu pod nazivom "Sajam mogućnosti", u ukupnom iznosu od 45.720,00 kn.
4. Zadužuje se Odjel gradske uprave za zdravstvo i socijalnu skrb za sklapanje sporazuma o suradnji između Grada Rijeke i Policijske uprave primorsko-goranske Rijeka, kojim će se urediti međusobna prava i obveze o realizaciji programa.
5. Zadužuje se Odjel gradske uprave za zdravstvo i socijalnu skrb za provedbu ovog zaključka.